

ODJELJENJE ZA RAZVOJNE PROJEKTE U URBANIZMU I ARHITEKTURI

Br.119-63/48

Podgorica, 06.05.2016. godine

ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ ŽIRIJA

Na Konkursu za projekat izložbe crnogorskog tima za Crnogorski paviljon na *XV Venecijanskom bijenalu arhitekture*.

RASPISIVAČ KONKURSA

Raspisivač konkursa je Ministarstvo održivog razvoja i turizma, adresa: IV Proleterske br.19, Podgorica, Crna Gora.

PREDMET KONKURSA

Predmet konkursa je projekat izložbe nacionalnog tima u okviru Crnogorskog paviljona na *XV Venecijanskom bijenalu arhitekture* koji odgovara na temu Projekat Solana Ulcinj.

Konkurs je nacionalni, javni, idejni, jednostepeni, anonimni.

ČLANOVI ŽIRIJA

Za ocjenu radova imenovan je konkursni žiri u sastavu od 7 (sedam) članova:

1. Dijana Vučinić, arhitekta, komesar Crnogorskog paviljona na *XV Venecijanskom bijenalu arhitekture* – predsjednik žirija
2. Bart Lootsma, arhitekta, kustos Crnogorskog paviljona na *XV Venecijanskom bijenalu arhitekture* – član žirija

3. Katharina Weinberger, arhitekta, kustos Crnogorskog paviljona na XV Venecijanskom bijenalu arhitekture – član žirija
4. Dragana Čenić, arhitekta, Ministarstvo održivog razvoja i turizma – član žirija
5. Bernd Upmeyer, arhitekta, glavni urednik *MONU* magazina – član žirija
6. Azra Vuković, biolog, direktorica Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore – član žirija
7. Robert Schäfer, pejzažni arhitekta, glavni urednik *Topos* magazina – član žirija

Stručni izvjestioci konkursa su:

1. Ana Dobrašinović, spec.sci.arch. Ministarstvo održivog razvoja i turizma
2. Andrijana Sekulić, M.arch. Ministarstvo održivog razvoja i turizma

PODACI O ŽIRIRANJU

Kako je propisano Pravilnikom o načinu i postupku sprovođenja konkursa, izvjestioci konkursa su 05. maja 2016. godine pristupili otvaranju, pregledu i razvrstavanju pristiglih konkursnih radova. Zvanično je pristiglo sedamnaest radova, od kojih jedan rad nije ispunio minimalne zahtjeve definisane raspisom konkursa.

Prethodno su učesnici konkursne radove poslali anonimno elektronskim putem 29. aprila 2016. godine koje su izvjestioci dostavili članovima žirija.

Komunikacija elektronskim putem između članova žirija trajala je u periodu od 29. aprila 2016. godine do 06. maja 2016. godine.

U postupku žiriranja primjenjivane su smjernice definisane:

- Pravilnikom o načinu i postupku sprovođenja javnog konkursa, donešenog od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma Crne Gore.

Svrha, oblast i cilj izrade konkursa su bili detaljnije definisani u Raspisu konkursa, pri čemu je kroz sistem vrijednovanja dat naglasak na koncept koji bi trebao da sadrži prijedloge za moguće strategije koji bi bile održive kako u ekološkom tako i u ekonomskom smislu. Osim zaštite lokaliteta kao rezervata prirode, potrebno je ponuditi rješenja za proizvodnju soli, turizam, medicinske programe, wellness i spa, posmatranje ptica, kulture i drugih sadržaja i strategija koje bi omogućile ekonomsku održivost ovog zaštićenog prostora.

TOK RADA ŽIRIJA

Konkursni žiri je sagledao pristigle radove po prispjeću digitalnih verzija koje su poslate elektronskim putem 29. aprila 2016. godine. Izvršen je pojedinačni pregled i analiza svih pristiglih konkursnih radova. Žiri je imao tri skype sjednice u periodu od 29.04.2016. do 06.05.2016. godine. Žiri je bio je veoma zadovoljan što je prepoznao takvu angažovanost u pogledu pitanja u vezi sa Solanom Ulcinj, kao i u pogledu onih pitanja koja se odnose na arhitekturu, urbanističko planiranje i pejzažnu arhitekturu. Među projektima su postojale velike razlike, kako u pristupu, tako i u kvalitetu, a takođe i kada je u pitanju projekat za Solanu Ulcinj i predlog za izložbu. Bili smo zadovoljni što smo vidjeli da su minimalne arhitektonske i infrastrukturne intervencije, u pogledu zadržavanja Solane što je više moguće netaknute, karakterisale većinu predloga. Kada je pitanju model izložbe, mnoge su bile previše raskošne, komplikovane i skupe, i bilo bi potrebno više od preostale dvije i po sedmice da se one postave. Nakon pažljivog razmatranja projekata i davanja ocjena na osnovu četiri kriterijuma, žiri se prilično lako i jednoglasno usaglasio o nekim razmišljanjima koja se nalaze na spisku u nastavku:

IZVJEŠTAJ ŽIRIJA O KONKURSNIM RADOVIMA

1. Šifra rada: THE TRIGGER 50 50

Projekat pod šifrom THE TRIGGER 50 50 je u skoro svakom pogledu bolji od svih drugih. Ovim projektom je pokazano da autor razumije da zaštita Solane Ulcinj predstavlja složeno pitanje i predlaže se niz strategija i načela dizajna, prije negoli sveobuhvatni projekat. Ovaj projekat stavlja Solanu u širi kontekst Crne Gore i ispituje tu međusobnu povezanost na više načina. Projekat se sastoji iz tri dijela. U bivšem hangaru za skladištenje soli je planirano smanjenje dijela za skladištenje jer će se proizvoditi manja količina soli visokog kvaliteta, umjesto dosadašnje industrijske proizvodnje velikih razmjera. Najveći dio hangara će postati natkrivena pijaca, gdje će se lokalni poljoprivredni i, naravno, proizvodi solane, prodavati kako bi se ostvarili prihodi. Kratka vožnja vozom je povezuje sa gradom Ulcinjom. Predviđa postavljanje niza ukrasnih malih građevina sa posebnim funkcijama širom teritorije solane i u njenoj okolini kako bi se stvorile nove turističke atrakcije, namijenjene manjim grupama ljudi kako se ne bi narušila flora i fauna. Kao posljednje, ali ne manje važno, treba napomenuti da projekat THE TRIGGER 50 50 ispituje ekonomsku i prirodnu održivost postojećeg upravljanja vodama na ovom lokalitetu i predlaže novi sistem za dovodenje slane vode, za koji bi bilo potrebno manje energije, a koji bi stoga izazivao manje zagađenja i iziskivao manje troškove. Koncept izložbe je relativno jednostavan za realizaciju, a suštinske ideje projekta i razlozi zašto bi one mogle pomoći da se spasi Solana su veoma jasno izraženi. Presentacija projekta i izložbe je jasna, jednostavna, a takođe i originalna i grafički privlačna. Odnosi se na najnovije međunarodne tendencije u ovoj oblasti. Uz manje adaptacije se može realizovati u preostalom kratkom vremenskom periodu i u okviru budžeta.

Žiri je odlučio da dodijeli dvije ravnopravne druge nagrade za radove pod šifrom **FIRST MAY i ANTHROPOCENE**.

2. Šifra rada: FIRST MAY

FIRST MAY je ubijedio žiri zbog svoje pažljive analize kao i zbog činjenice da on predstavlja projekat urbanističkog planiranja, koji se fokusira na unaprijeđivanje okoline Solane. Ovaj projekat organizuje neformalno naselje Štoj i pretvara ga u agrarno naselje uvođenjem potrebne infrastrukture, koja obuhvata elemente kao što su održivi javni prevoz i biciklističke staze koje vode do voćnjaka, ograničen broj dodatnih stanova i veliki spa centar. Ovo su važne intervencije, i to ne samo da bi to nesređeno naselje postalo više održivo samo po sebi, već i kako bi se smanjio pritisak na Solanu Ulcinj i kako bi se njena granica na toj strani bolje zaštitila od nezakonitih ulazaka. Koncept agrarnog naselja je iznenađujuće ubjedljiv i možda bi zaista privukao prave posjetioce. Nažalost, grafička prezentacija i predlog za paviljon sa umjetničkim videom su daleko od najnovijih tendencija u ovoj oblasti i nisu mogli ubijediti žiri.

3. Šifra rada: ANTHROPOCENE

ANTHROPOCENE je u velikoj mjeri konceptualan projekat, koji je više fokusiran na "Arhitekturu odgovornog donošenja odluka" nego na konkretnu arhitekturu u smislu detaljnog nacrt. Tekst projekta je teoretski opravdan i daje predloge da se uvedu novi programi u okviru Solane Ulcinj kao što su Solana Future Science Center, Muzej prirode i nauke, Centar za istraživanje životne sredine i razvoj ekoturizma, Institut za posmatranje ptica, ribnjak, proizvodnju organske hrane, farmu mikro algi, holistički i spa centar i, naravno, proizvodnju soli. Nije jasno gdje bi ovi novi programi našli svoje mjesto, niti kako bi oni izgledali. Žiri je razmotrio grafičku prezentaciju i prezentaciju paviljona, uz između ostalog, kutiju izmišljenog lijeka „*Antidevastatin*” u prirodnoj veličini, kao glavne tačke ovog predloga – pri čemu nije previdio šaljive aspekte projekata.

4. Šifra rada: PLURAL

Projekat PLURAL uvodi čitav niz novih programa u Solanu. Žiri želi da nagradi kvalitet arhitektonskog projektovanja kod ova dva projekta, ali takođe se mora primijetiti da obimi predloženih intervencija, njihova lokacija i veliki broj očekivanih posjetilaca ne bi bili poželjni u ovom osjetljivom prirodnom rezervatu. Plan izložbe, koji predlaže crijevo kojim bi pijaća voda tekla od crnogorskog paviljona do Velikog kanala (Canal Grande) pored Palazzo Grassi, nije ostvarljiv niti održiv.

5. Šifra rada: LENTICULAR10

LENTICULAR10 u velikoj mjeri ostavlja Solanu u sadašnjem stanju ali uvodi novu banju u jednom njenom dijelu. Projekat sadrži neka zanimljiva i originalna zapažanja („Učiti na primjeru Donjeg Štoja”) ali nije dovoljno razvijen da bi se razmatrao za nagradu. Prezentacija u paviljonu, sa lentikularnim slikama velikih dimenzija koje se odnose na tematiku razglednica bi bila moguća i privlačna, ali bi takođe ostala relativno jednostavna u pogledu sadržaja.

RANG LISTA

Broj bodova ukazuje da se mogu izdvojiti prva tri nagrađena rada na sljedeći način:

- Prva nagrada – šifra THE TRIGGER 50 50 – 12.000,00 €
- Druga nagrada – ravnopravna podjela rad sa šifrom FIRST MAY – 2.000,00 €
- Druga nagrada – ravnopravna podjela rad sa šifrom ANTHROPOCENE – 2.000,00 €
- Treća nagrada – nije dodijeljena

Konkursni žiri predlaže ravnopravnu podjelu fonda druge i treće nagrade u korist dva drugonagrađena rada u vrijednosti predviđenoj Raspisom konkursa.

- Priznanje – šifra PLURAL – 500,00 €
- Priznanje – šifra LENTICULAR10 – 500,00 €

Pozivajući se na diskreciono pravo tu odluku Žiri smatra završnom.

ZAKLJUČAK

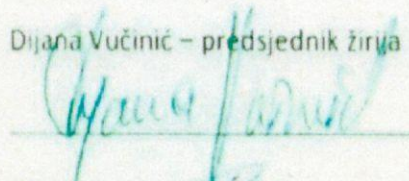
Nakon potpisivanja izvještaja, u skladu sa članom 41 Pravilnika o načinu i postupku sprovođenja javnog konkursa, žiri pristupa otvaranju koverti sa naznakom „AUTOR” i utvrđuje identitet autora konkursnih radova, upoređivanjem radnih šifri i šifri radova. Izvještaj o otvaranju koverti nalazi se kao prilog Završnog izvještaja žirija.

Za sve promjene koje mogu nastati u suprotnosti sa ovim izvještajem odgovornost ne snose članovi Žirija predmetnog konkursa.

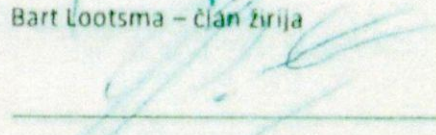
Obradila
Ana Dobrašinović, izjavitelj

ŽIRI

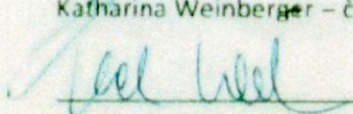
Dijana Vučinić – predsjednik žirija

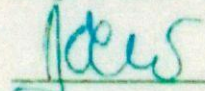
Bart Lootsma – član žirija

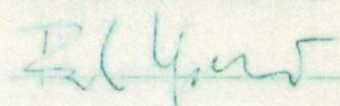
Katharina Weinberger – član žirija

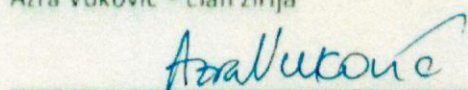
Dragana Čenić – član žirija

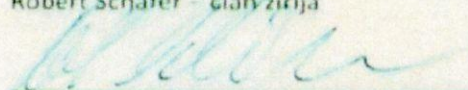
Bernd Upmeyer – član žirija

Azra Vuković – član žirija

Robert Schafer – član žirija

Podgorica, 06.05.2016. godine